

**Documentatie**  
**Burgerlijke staat van in de Gemeentelijke**  
**Basisadministratie Persoonsgegevens (GBA)**  
**opgenomen personen**  
**(GBABURGERLIJKESTAATBUS)**

## Bronvermelding

Publicatie van uitkomsten geschiedt door de onderzoeksinstituting of de opdrachtgever op eigen titel. Verwijzing naar het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) betreft uitsluitend het gebruik van de niet-openbare microdata. Deze microdata zijn onder [bepaalde voorwaarden](#) voor statistisch en wetenschappelijk onderzoek toegankelijk. Voor nadere informatie [microdata@cbs.nl](mailto:microdata@cbs.nl). Dat wordt als volgt geformuleerd:

“Resultaten [gedeeltelijk] gebaseerd op eigen berekeningen [*naam onderzoeksinstituting, c.q. opdrachtgever*] op basis van niet-openbare microdata van het Centraal Bureau voor de Statistiek betreffende *Burgerlijke staat van in de Gemeentelijke Basisadministratie Persoonsgegevens (GBA) opgenomen personen*.”

### *Engelse versie*

“Results based on calculations by [*name of research institution or commissioning party*] using non-public microdata from Statistics Netherlands.”

Under [certain conditions](#), these microdata are accessible for statistical and scientific research. For further information: [microdata@cbs.nl](mailto:microdata@cbs.nl).

**Beschikbare bestand(en):**

Het bestand is beschikbaar over de periode 1995 t/m 2021 (longitudinaal).

In de [Versiegeschiedenis](#) ziet u een overzicht van de beschikbare bestanden.

---

De gebruiker dient rekening te houden met het volgende:

- Voor de persoonskenmerken en/of achtergronden dient u de beschikbare GBA-bestanden te raadplegen. Deze staan bij [Zelf onderzoek doen](#) in de catalogus onder het thema [Bevolking](#). Voor het aanvragen van deze bestanden geldt de gebruikelijke procedure.
  - Zie [Onderzoeksomschrijvingen](#) voor meer informatie over alle onderzoeken.
-

## Inhoudsopgave

|                                                           |           |
|-----------------------------------------------------------|-----------|
| <b>Bronvermelding.....</b>                                | <b>2</b>  |
| Beschikbare bestand(en): .....                            | 3         |
| <b>1. Inleiding.....</b>                                  | <b>5</b>  |
| <b>2. Toelichting op de inhoud van de bestanden .....</b> | <b>6</b>  |
| Onderwerp microdatabestand(en) .....                      | 6         |
| Beschrijving .....                                        | 6         |
| Beschrijving van de populatie .....                       | 7         |
| Methodologie .....                                        | 7         |
| Bijlagen .....                                            | 7         |
| <b>3. Bestandsopbouw en toelichting.....</b>              | <b>8</b>  |
| Bestandsopbouw .....                                      | 8         |
| Toelichting op de variabelen .....                        | 9         |
| RINPERSOONS .....                                         | 9         |
| RINPERSOON.....                                           | 9         |
| GBAAANVANGBURGERLIJKESTAAT.....                           | 9         |
| GBAEINDEBURGERLIJKESTAAT.....                             | 10        |
| GBABURGERLIJKESTAATNW .....                               | 10        |
| GBAGEBOORTEJAARPARTNER.....                               | 11        |
| GBAGEBOORTEMAANDPARTNER.....                              | 12        |
| GBAGEBOORTEDAGPARTNER .....                               | 12        |
| GBAGEBOORTELANDPARTNER.....                               | 12        |
| GBAGESLACHTPARTNER .....                                  | 13        |
| <b>Versiegeschiedenis.....</b>                            | <b>14</b> |

## 1. Inleiding

Het team Microdata Services van het CBS stelt, onder [bepaalde voorwaarden](#), niet-openbare microdata (geanonimiseerde data op persoons-, bedrijfs- en adresniveau) toegankelijk voor statistisch en wetenschappelijk onderzoek. Dit rapport beschrijft de inhoud en structuur van “*Burgerlijke staat van in de Gemeentelijke Basisadministratie Persoonsgegevens (GBA) opgenomen personen*”.

Hoofdstuk 2 beschrijft in het algemeen de microdatabestanden zoals populatieafbakening, methodologische bijzonderheden, kwaliteit en herkomst van de gegevens.

In hoofdstuk 3 wordt de bestandsindeling gegeven en worden voor de categoriale variabelen alle mogelijke scores en hun betekenis opgesomd.

## 2. Toelichting op de inhoud van de bestanden

### Onderwerp microdatabestand(en)

Dit onderwerp is afkomstig uit het [Stelsel van Sociaal-statistische Bestanden \(SSB\)](#).

### Beschrijving

Burgerlijke sta(a)t(en) van alle vanaf 1 oktober 1994 ooit als ingezetene in de BRP opgenomen personen, met datum aanvang en datum einde van elke burgerlijke staat. Burgerlijke staat van personen die voorafgaand aan 1 oktober 1994 ooit ingezetene van Nederland zijn geweest, met alleen de datum aanvang van die burgerlijke staat. De Basisregistratie Personen (BRP) bevat informatie over zowel ingezetenen als niet-ingezetenen van Nederland. Ingezetenen zijn personen die als inwoner staan ingeschreven in het bevolkingsregister van een Nederlandse gemeente. Niet ingezetenen zijn personen die geen inwoner van Nederland (meer) zijn maar wel een relatie met de Nederlandse overheid hebben. Men kan daarbij denken aan emigranten die in het buitenland een AOW-uitkering krijgen en komen te overlijden. Zo iemand is ooit ingezetene geweest maar nu niet meer. Deze component bevat geen informatie over nooit-ingezetenen dus bij voorbeeld een seizoenswerker die nog nooit ingezetene is geweest is niet in deze component opgenomen. Wijzigingen met ingang van 1 januari 2018: - In de GBA-buscomponenten wordt de periode die wordt beschreven iets uitgebreid. Voorheen werd informatie van iedereen opgenomen die vanaf 1 januari 1995 tot 31 december jyyy ingezetene van Nederland is geweest. Die periode wordt 1 oktober 1994 tot 31 december jyyy. Daarenboven wordt waar aanwezig ook informatie van personen die inwoner van Nederland zijn geweest voor 1 oktober 1994 opgenomen voor zover beschikbaar vanuit de BRP. Denk daarbij bij voorbeeld aan de voor 1 oktober 1994 naar Spanje geëmigreerde persoon die AOW ontvangt. - De datumeinde van de laatst bekende periode werd op 31 december jyyy gezet maar wordt nu gevuld met een bekende datum als er al informatie aanwezig is over die datum en anders wordt die datum op 31 december 2050 gezet. Als satco zul je met name moeten letten of de verandering in datumeinde aanpassingen vergt in de programmatuur die van deze variabele gebruik maakt. Wijzigingen vanaf de gecoördineerde versie 2017 en de voorlopige versie 201712: De burgerlijk staat historie is gewijzigd. Flitsscheidingen zijn omgezet naar echtscheidingen, flitsscheidingen worden niet meer gezien als ontbindingen van een partnerschap maar als ontbindingen van een huwelijk. De wijziging heeft betrekking op ongeveer 90 duizend personen. Flitsscheidingen bestonden tot in 2009. Personen konden toen hun huwelijk omzetten naar een geregistreerd partnerschap en vervolgens zonder tussenkomst van een rechter het geregistreerd partnerschap ontbinden. Deze omzetting is in het register verwijderd waardoor het aantal scheidingen na geregistreerd partnerschap (BurgerlijkseStaat=SP) voor peilmomenten in die periode, lager zal uitvallen terwijl het aantal echtscheidingen na een huwelijk (BurgerlijkeStaat=S), hoger zal uitvallen voor peilmomenten in die periode. Wijzigingen vanaf de gecoördineerde versie 2013 en de voorlopige versie 201403: - de burgerlijke staat historie van personen met betrekking tot de periode vòòr 1 januari 1995 is opgenomen. - gegevens opgenomen over de bij verbintenissluiting betrokken partner(s): geboorteland partner, geboortedatum partner en geslacht partner. Burgerlijke staat:

Formele positie van een persoon waarbij wordt verwezen naar het huwelijk en het geregistreerd partnerschap. Per 1 januari 1998 is het geregistreerd partnerschap ingevoerd. Doorgaans worden het geregistreerd partnerschap en het huwelijk op dezelfde wijze behandeld. Huwelijk: Wettelijke verbintenis tot het samenleven van twee personen. Sinds april 2001 staat het huwelijk ook open voor personen van hetzelfde geslacht. Geregistreerd partnerschap: Een op het huwelijk lijkende relatie tussen twee personen van gelijk of van verschillend geslacht, vastgelegd in een akte van de Burgerlijke Stand. Per 1 januari 1998 is in Nederland het geregistreerd partnerschap ingevoerd. Het bestand maakt onderdeel uit van het Sociaal Statistisch Bestand (SSB) van het CBS.

### **Beschrijving van de populatie**

Personen die vanaf 1 oktober 1994 in de Basisregistratie Personen (BRP) als ingezetene ingeschreven zijn (geweest). Van personen die voor 1 oktober 1994 ingezetene van Nederland zijn geweest is de laatste bekende burgerlijke staat opgenomen. Deze laatste groep personen is absoluut niet volledig waargenomen.

### **Methodologie**

De burgerlijke staat betreft de burgerlijke staat zoals afgeleid uit verbintenisgegevens zoals deze zijn vastgelegd in de Basisregistratie Personen (BRP). Op willekeurige peilmomenten kan van een persoon de burgerlijke staat worden bepaald. Zodra de burgerlijke staat van een persoon verandert wordt er een einddatum (GBAEINDEBURGERLIJKESTAAT) toegevoegd aan het record van de voorgaande burgerlijke staat. Er wordt ook een nieuw record toegevoegd met de datum van aanvang van de nieuwe burgerlijke staat (GBAAANVANGBURGERLIJKESTAAT). De variabelen GBAAANVANGBURGERLIJKESTAAT en GBAEINDEBURGERLIJKESTAAT vormen de sleutel van de burgerlijke staat. Gebruik van het bestand: Het bestand kan niet worden gebruikt om tellingen uit te maken. Het bestand wordt gebruikt om het kenmerk burgerlijke staat toe te voegen aan personen binnen populaties die uit andere bestanden afkomstig zijn. Omdat de identificatie van personen in het bestand plaatsvindt op basis van RINPERSOON en RINPERSOONS kan dit bestand alleen gebruikt worden in combinatie met andere bestanden waarin op dezelfde wijze personen zijn geïdentificeerd. Er zijn zeven burgerlijke staten beschikbaar in het bestand (ongehuwd, gehuwd, partnerschap, gescheiden na huwelijk, gescheiden na partnerschap, verweduwd na huwelijk en verweduwd na partnerschap). In statistische publicaties zullen normaal gesproken alleen cijfers over de vier hoofdcategorieën ongehuwd, gehuwd, verweduwd en gescheiden worden gepresenteerd.

### **Bijlagen**

variabelenwaardenGBABURGERLIJKESTAATBUS.xlsx

### 3. Bestandsopbouw en toelichting

#### Bestandsopbouw

Onderstaand volgt een overzicht van alle variabelen.

| VolgNr | Naam                       | Formaat |
|--------|----------------------------|---------|
| 1      | RINPERSOONS                | A1      |
| 2      | RINPERSOON                 | A9      |
| 3      | GBAAANVANGBURGERLIJKESTAAT | A8      |
| 4      | GBAEINDEBURGERLIJKESTAAT   | A8      |
| 5      | GBABURGERLIJKESTAATNW      | A2      |
| 6      | GBAGEBOORTEJAARPARTNER     | A4      |
| 7      | GBAGEBOORTEMAANDPARTNER    | A2      |
| 8      | GBAGEBOORTEDAGPARTNER      | A2      |
| 9      | GBAGEBOORTELANDPARTNER     | A4      |
| 10     | GBAGESLACHTPARTNER         | A1      |



### **Toelichting op de variabelen**

In deze paragraaf wordt informatie over de variabelen gegeven.

De landcodes met omschrijvingen zijn voor Remote Access en On-site gebruikers te vinden in K:\Metadata\Utilities\Code\_Listings\SSBpreferentiebestanden\landaktueelrefvv.sav met een Toelichting LANDAKTUEELREF.pdf

### **RINPERSOONS**

#### *Definitie*

De bron waaruit een persoon identificerend nummer is afgeleid.

#### *Toelichting bij de definitie*

In de meeste gevallen is de bron van de persoon-id de Gemeentelijke Basisadministratie personen (GBA).

#### *Toelichting bij het gebruik*

Samen met RINPERSOON identificeert dit nummer de persoon

#### *Codelijst*

| Waarde | Label                     |
|--------|---------------------------|
| R      | RINPERSOON WEL IN GBA/BRP |

### **RINPERSOON**

RINPERSOON

#### *Definitie*

Dit nummer identificeert een natuurlijk persoon. Het is een betekenis- en dimensieloos nummer.

#### *Toelichting bij de definitie*

In de meeste gevallen gaat het om een omzetting van het A-nummer uit de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA). Omdat het A-nummer zeer identificerend is, wordt het voor toepassingen binnen het CBS (waaronder het uniek houden van aan personen gerelateerde informatie en het koppelen van verschillende registraties) vervangen door het RinPersoon. Rin staat voor Record identification number. Door de aan een RINPersoon gekoppelde data in voldoende mate te verwijderen of te hercoderen, is het feitelijk onmogelijk om een RinPersoon aan een specifiek persoon toe te rekenen. De omzetting van een A-nummer naar een RinPersoon geschiedt door het CBS.

#### *Toelichting bij het gebruik*

Samen met de indicator voor de oorsprong van persoon-id identificeert dit nummer een uniek natuurlijk persoon.

### **GBAAANVANGBURGERLIJKESTAAT**

Datum waarop een burgerlijke staat van de persoon is ingegaan.

#### *Definitie*

Datum waarop een burgerlijke staat van een persoon is ingegaan.

*Toelichting bij de definitie*

Betreft de datum zoals vastgelegd in de Basisregistratie Personen (BRP). Burgerlijke staat: Formele positie van een persoon waarbij wordt verwezen naar het huwelijk en het geregistreerd partnerschap. Huwelijk: Wettelijke verbintenis tot het samenleven van twee personen. Sinds april 2001 staat het huwelijk ook open voor personen van hetzelfde geslacht. Geregistreerd partnerschap: Een op het huwelijk lijkende relatie tussen twee personen van gelijk of van verschillend geslacht, vastgelegd in een akte van de Burgerlijke Stand. Per 1 januari 1998 is in Nederland het geregistreerd partnerschap ingevoerd.

*Toelichting bij het gebruik*

Deze variabele identificeert samen met de persoon (RINPERSOON en RINPERSOONS) de begindatum van een burgerlijke staat. Als de persoon van burgerlijke staat verandert, wordt namelijk een nieuwe begindatum aangemaakt. Eén persoon kan dus meerdere begindata hebben. Van personen die actueel niet-ingezetene zijn is alleen de burgerlijke staat bij vertrek uit Nederland bekend.

**GBAEINDEBURGERLIJKESTAAT**

Datum waarop een burgerlijke staat van de persoon is beëindigd.

*Definitie*

Datum waarop een burgerlijke staat van een persoon is beëindigd.

*Toelichting bij de definitie*

Betreft de datum zoals vastgelegd in de Basisregistratie Personen (BRP). Burgerlijke staat: Formele positie van een persoon waarbij wordt verwezen naar het huwelijk en het geregistreerd partnerschap. Huwelijk: Wettelijke verbintenis tot het samenleven van twee personen. Sinds april 2001 staat het huwelijk ook open voor personen van hetzelfde geslacht. Geregistreerd partnerschap: Een op het huwelijk lijkende relatie tussen twee personen van gelijk of van verschillend geslacht, vastgelegd in een akte van de Burgerlijke Stand. Per 1 januari 1998 is in Nederland het geregistreerd partnerschap ingevoerd.

*Toelichting bij het gebruik*

Deze variabele identificeert samen met de persoon (RINPERSOON en RINPERSOONS) de einddatum van een burgerlijke staat. Als de persoon van burgerlijke staat verandert, wordt namelijk een einddatum ingevuld. Gelijktijdig wordt ook een nieuwe begindatum aangemaakt. Eén persoon kan dus meerdere einddata hebben.

**GBABURGERLIJKESTAATNW**

Burgerlijke staat

*Definitie*

Formele positie van een persoon waarbij wordt verwezen naar het huwelijk en het geregistreerd partnerschap.

#### *Toelichting bij de definitie*

Betreft de burgerlijke staat zoals afgeleid uit verbintenisgegevens zoals deze zijn vastgelegd in de Basisregistratie Personen (BRP). Burgerlijke staat: Formele positie van een persoon waarbij wordt verwezen naar het huwelijk en het geregistreerd partnerschap. Per 1 januari 1998 is het geregistreerd partnerschap ingevoerd. Doorgaans worden het geregistreerd partnerschap en het huwelijk op dezelfde wijze behandeld. Huwelijk: Wettelijke verbintenis tot het samenleven van twee personen. Sinds april 2001 staat het huwelijk ook open voor personen van hetzelfde geslacht. Geregistreerd partnerschap: Een op het huwelijk lijkende relatie tussen twee personen van gelijk of van verschillend geslacht, vastgelegd in een akte van de Burgerlijke Stand. Per 1 januari 1998 is in Nederland het geregistreerd partnerschap ingevoerd.

#### *Toelichting bij het gebruik*

De cijfercoderingen gelden voor de perioden 2009 en 2010. Vanaf 2011 gelden de lettercoderingen. Er zijn zeven burgerlijke staten beschikbaar in het bestand (ongetrouwd, getrouwd, partnerschap, gescheiden na huwelijk, gescheiden na partnerschap, verweduwd na huwelijk en verweduwd na partnerschap). In statistische publicaties zullen normaal gesproken alleen cijfers over de vier hoofdcategorieën ongetrouwd, getrouwd, verweduwd en gescheiden worden gepresenteerd. Van personen die actueel niet-ingezetene zijn is alleen de burgerlijke staat bij vertrek uit Nederland bekend.

#### *Codelijst*

| Waarde | Label                                                 |
|--------|-------------------------------------------------------|
| 1      | ongetrouwd                                            |
| 2      | getrouwd                                              |
| 3      | verweduwd                                             |
| 4      | gescheiden                                            |
| 5      | partnerschap vanuit ongetrouwd (vanaf 1 januari 1998) |
| 6      | partnerschap vanuit verweduwd (vanaf 1 januari 1998)  |
| 7      | partnerschap vanuit gescheiden (vanaf 1 januari 1998) |
| 9      | onbekend                                              |
| --     | Onbekend                                              |
| O      | Ongetrouwd                                            |
| H      | Getrouwd                                              |
| P      | Partnerschap                                          |
| S      | Gescheiden na huwelijk                                |
| SP     | Gescheiden na partnerschap                            |
| W      | Verweduwd na huwelijk                                 |
| WP     | Verweduwd na partnerschap                             |

#### **GBAGEBOORTEJAARPARTNER**

Geboortjaar partner

#### *Definitie*

De geboortedatum van een persoon

*Toelichting bij de definitie*

Geboortear van de partner van een persoon zoals vastgelegd in de Basisregistratie Personen (BRP).

**GBAGEBOORTEMAANDPARTNER**

Geboortemaand partner

*Definitie*

De geboortedatum van een persoon

*Toelichting bij de definitie*

Geboortemaand van de partner van een persoon zoals vastgelegd in de Basisregistratie Personen (BRP).

**GBAGEBOORTEDAGPARTNER**

Geboortedag partner

*Definitie*

De geboortedatum van een persoon

*Toelichting bij de definitie*

Geboortedag van de partner van een persoon zoals vastgelegd in de Basisregistratie Personen (BRP).

*Toelichting bij het gebruik*

Omwille van beveiliging is de geboortedag gevuld met '01'. Let op! Hierdoor kan geen leeftijd op de laatste verjaardag worden bepaald.

**GBAGEBOORTELANDPARTNER**

Geboorteland partner

*Definitie*

Het land waar een persoon is geboren.

*Toelichting bij de definitie*

Landen gebaseerd op de geboortelanden zoals vastgelegd in de Basisregistratie Personen (BRP).

*Toelichting bij het gebruik*

Geboorteland kan volgens de CBS-definities niet gebruikt worden om de herkomstgroepering van iemand te beschrijven. Hiervoor moeten de variabelen GBAHERKOMSTGROEPERING en GBAGENERATIE gebruikt worden. De geboortelanden alleen gebruiken als het gebruik van GBAHERKOMSTGROEPERING EN GBAGENERATIE niet toereikend is. De publicatie van landen moet volgens een standaard landenpublicatielijst plaatsvinden. Deze lijst bevat per publicatiejaar de actuele landen. De geboortelandencodes moeten worden omgecodeerd naar deze landenlijst, met het referentiebestand LANDAKTUEELJJJREFVV.

**GBAGESLACHTPARTNER**

Geslacht partner

*Definitie*

Het geslacht van een persoon

*Toelichting bij de definitie*

Geslacht van de partner zoals vastgelegd in de Basisregistratie Personen (BRP). Partners waarvan het geslacht onbekend is worden als vrouw bestempeld.

*Codelijst*

| Waarde | Label    |
|--------|----------|
| -      | Onbekend |
| 1      | Mannen   |
| 2      | Vrouwen  |

**Versiegeschiedenis**

| <i>Bestandsnaam</i>          | <i>Reden</i>    |
|------------------------------|-----------------|
| GBABURGERLIJKESTAAT2021BUSV1 | Vervangt 2020V1 |